

CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

NATIONAL ASSEMBLY FOR WALES

OFFERYNNAU STATUDOL

STATUTORY INSTRUMENTS

2003 Rhif 1079 (Cy.148)

2003 No. 1079 (W.148)

ANIFEILIAID, CYMRU

ANIMALS, WALES

IECHYD ANIFEILIAID

ANIMAL HEALTH

**Gorchymyn Clefydau Dofednod
(Cymru) 2003**

**The Diseases of Poultry (Wales)
Order 2003**

NODYN ESBONIADOL

EXPLANATORY NOTE

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

(This note is not part of the Order)

Mae'r Gorchymyn hwn (o'i ddarllen gyda Deddf Iechyd Anifeiliaid 1981(a)) yn gweithredu ymhellach Gyfarwyddeb y Cyngor 92/40/EEC sy'n cyflwyno mesurau Cymunedol ar gyfer rheoli ffliw adar(b) a Chyfarwyddeb y Cyngor 92/66/EEC sy'n cyflwyno mesurau Cymunedol ar gyfer rheoli clefyd Newcastle(c) ("y Cyfarwyddebau"). Gweithredwyd y Cyfarwyddebau o'r blaen gan Orchymyn Clefydau Dofednod 1994(ch) ("Gorchymyn 1994") a Gorchymyn Clefydau Dofednod (Diwygio) 1997(d), y mae'r ddau ohonynt yn cael eu dirymu gan y Gorchymyn hwn.

This Order (read with the Animal Health Act 1981(a)) further implements Council Directive 92/40/EEC introducing Community measures for the control of avian influenza(b) and Council Directive 92/66/EEC introducing Community measures for the control of Newcastle disease(c) ("the Directives"). The Directives were previously implemented by the Diseases of Poultry Order 1994(d) ("the 1994 Order") and the Diseases of Poultry (Amendment) Order 1997(e), both revoked by this Order.

Mae Cymhwysiad y Gorchymyn yn cael ei estyn i adar di-gêl yn unol â'r Cyfarwyddebau. Mae'r Gorchymyn hwn yn estyn hefyd y darpariaethau yn erthygl 5A o Orchymyn 1994 (sy'n ymwneud â phwerau goruchwyllo a chyfyngiadau ar symud) i glefydau adar ac i rywogaethau adar nad yw'r Cyfarwyddebau yn eu cwmpasu. Mae'r darpariaethau hyn wedi'u hail-lunio a'u cynnwys yn erthyglau 5 a 6 o'r Gorchymyn hwn.

The application of the Order is extended to ratites in accordance with the Directives. This Order also extends provisions in article 5A of the 1994 Order (relating to surveillance powers and movement restrictions) to diseases of birds and to species of birds not covered by the Directives. These provisions have been recast and are included in articles 5 and 6 of this Order.

Mae erthyglau 1 i 3 o'r Gorchymyn yn cynnwys

Articles 1 to 3 of the Order contain introductory and

(a) 1981 p.22.

(b) O J L167, 22.6.1992, t.1.

(c) O J L260, 05.9.1992, t.1.

(ch) O.S. 1994/3141

(d) O.S. 1997/150.

(a) 1981 c.22.

(b) O J L167, 22.6.1992, p.1.

(c) O J L260, 05.9.1992, p.1.

(d) S.I. 1994/3141.

(e) S.I. 1997/150.

darpariaethau rhagarweiniol a darpariaethau ynglŷn â dehongli. Mae erthygl 4 yn darparu ar gyfer hysbysu clefydau penodol ac ar gyfer cymryd mesurau rhagofalu lle mae clefyd wedi'i amau. Mae erthygl 5 yn nodi'r cyfyngiadau a all fod yn gymwys os oes unrhyw glefyd wedi'i amau neu os yw'n hysbys ei fod yn bodoli, neu os amheuir fod adar wedi bod yn agored i risg clefyd. Mae erthygl 6 yn darparu ar gyfer ymchwiliad milfeddygol i fodolaeth clefyd. Mae erthygl 7 yn nodi'r cyfyngiadau sy'n gymwys os yw clefyd wedi'i gadarnhau. Mae'r cyfyngiadau y cyfeirir atynt yn erthyglau 4, 5 a 7 wedi'u nodi yn Atodlen 1.

Mae erthygl 8 yn nodi dyletswyddau meddianwyr a phersonau y mae safleoedd o dan eu gofal ac y mae hysbysiad o dan y Gorchymyn wedi'i gyflwyno iddynt.

Mae erthygl 9 yn darparu ar gyfer datgan ardal heintiedig gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol os yw clefyd wedi'i gadarnhau. Mae'r cyfyngiadau sy'n gymwys mewn ardal heintiedig wedi'u nodi yn Atodlen 2.

Mae erthygl 10 yn caniatáu i Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol ei gwneud yn ofynnol bod dofednod yn cael eu brechu. Mae erthygl 11 yn nodi'r cyfyngiadau sy'n gymwys i golomennod rasio. Mae erthygl 12 yn cynnwys darpariaethau ar lanhau a diheintio. Mae erthygl 13 yn ymwneud â chadw cofnodion ac erthygl 14 â thrwyddedau. Mae erthygl 15 yn nodi pwerau cyffredinol arolygwyr milfeddygol o dan y Gorchymyn. Mae erthygl 16 yn darparu bod y Gorchymyn yn cael ei orfodi'n gyffredinol gan awdurdodau lleol. Mae erthygl 17 yn dirymu Gorchymyn Dofednod 1994(a) a Gorchymyn Clefydau Dofednod (Diwygio) 1997(b) i'r graddau y maent yn gymwys i Gymru.

Mae methu â chydymffurfio â'r Gorchymyn hwn yn dramgwydd o dan adran 73 o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981.

Ni pharatowyd Arfarniad Rheoliadaol o dan Ddeddf Llywodraeth Cymru mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn.

interpretation provisions. Article 4 provides for the notification of certain diseases and for the taking of precautionary measures when disease is suspected. Article 5 sets out restrictions which may apply if any disease is suspected or known to exist or where birds are suspected of having been exposed to the risk of disease. Article 6 provides for veterinary inquiry into the existence of disease. Article 7 sets out restrictions which apply where disease is confirmed. Restrictions referred to in articles 4, 5 and 7 are set out in Schedule 1.

Article 8 sets out the duties of occupiers and persons in charge of premises served with a notice under the Order.

Article 9 provides for the declaration by the National Assembly for Wales or the Secretary of State of an infected area where disease has been confirmed. Restrictions applicable in an infected area are set out in Schedule 2.

Article 10 allows the National Assembly for Wales or the Secretary of State to require vaccination of poultry. Article 11 sets out restrictions applicable to racing pigeons. Article 12 contains provisions on cleansing and disinfection. Article 13 relates to the keeping of records and article 14 to licences. Article 15 sets out the general powers of veterinary inspectors under the Order. Article 16 provides for the Order to be enforced generally by local authorities. Article 17 revokes the Diseases of Poultry Order 1994(a) and the Diseases of Poultry (Amendment) Order 1997(b) insofar as they apply to Wales.

Failure to comply with this Order is an offence under section 73 of the Animal Health Act 1981.

A Regulatory Appraisal under the Government of Wales Act 1998 has not been prepared for this Order.

(a) O.S. 1994/3141.

(b) O.S. 1997/150.

(a) S.I. 1994/3141.

(b) S.I. 1997/150.

2003 Rhif 1079 (Cy.148)**2003 No. 1079 (W.148)****ANIFEILIAID, CYMRU****ANIMALS, WALES****IECHYD ANIFEILIAID****ANIMAL HEALTH****Gorchymyn Clefydau Dofednod
(Cymru) 2003****The Diseases of Poultry (Wales)
Order 2003**

Wedi'i wneud 9 Ebrill 2003
Yn dod i rym 12 Ebrill 2003

Made 9th April 2003
Coming into force 12th April 2003

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig, a hwythau'n gweithredu ar y cyd wrth arfer eu pwerau o dan adrannau 1, 7, 8(1), 15(5), 17(1), 23, 25, 28, 35(1), 83(2), 87(5)(a) ac 88(4) o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981(a) yn gwneud y Gorchymyn canlynol:

The National Assembly for Wales and the Secretary of State for Environment, Food and Rural Affairs, acting jointly in exercise of their powers under sections 1, 7, 8(1), 15(5), 17(1), 23, 25, 28, 35(1), 83(2), 87(5)(a) and 88(4) of the Animal Health Act 1981(a) make the following Order:

Teitl, cychwyn, a chymhwys**Title, commencement, and application**

1.-(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Clefydau Dofednod (Cymru) 2003 ac mae'n dod i rym ar 12 Ebrill 2003.

1.-(1) This Order may be cited as the Diseases of Poultry (Wales) Order 2003 and comes into force on 12th April 2003.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys i Gymru yn unig.

(2) This Order applies in relation to Wales only.

Estyn y diffiniad o "poultry" a "disease"**Extension of definition of "poultry" and "disease"**

2.-(1) Mae'r diffiniad o "poultry" yn adran 87(4) o Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981 yn cael ei estyn i gynnwys pob aderyn.

2.-(1) The definition of "poultry" in section 87(4) of the Animal Health Act 1981 is extended to include all birds.

(2) Mae'r diffiniad o "disease" yn adran 88(3) o'r Ddeddf yn cael ei estyn i gynnwys pob clefyd adar.

(2) The definition of "disease" in section 88(3) of the Act is extended to include all diseases of birds.

(a) 1981 p.22. Trosglwyddwyd y swyddogaethau a roddwyd o dan Ddeddf 1981 i "the Ministers" (fel y'u diffinnir yn adran 86 o'r Ddeddf honno) i'r graddau yr oeddent yn arferadwy gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru mewn perthynas â Chymru, i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672). Trosglwyddwyd swyddogaethau ar y cyd "the Ministers" a oedd yn arferadwy gan Ysgrifennydd Gwladol yr Alban mewn perthynas â Chymru i'r Gweinidog Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd gan Orchymyn Trosglwyddo Swyddogaethau (Amaethyddiaeth a Bwyd) 1999 (O.S. 1999/3141). Trosglwyddwyd ymhellach holl swyddogaethau'r Gweinidog Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd wedyn i'r Ysgrifennydd Gwladol gan Orchymyn y Weinyddiaeth Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd (Diddymu) 2002 (O.S. 2002/794).

(a) 1981 c.22. Functions conferred under the 1981 on "the Ministers" (as defined in section 86 of that Act) were transferred so far as exercisable by the Secretary of State for Wales in relation to Wales, to the National Assembly for Wales by the National Assembly for Wales (Transfer of Functions) Order 1999 (S.I. 1999/672). The joint functions of "the Ministers" exercisable by the Secretary of State for Scotland in relation to Wales were transferred to the Minister of Agriculture, Fisheries and Food by the Transfer of Functions (Agriculture and Food) Order 1999 (S.I. 1999/3141). All functions of the Minister of Agriculture, Fisheries and Food were then further transferred to the Secretary of State by the Ministry of Agriculture, Fisheries and Food (Dissolution) Order 2002 (S.I. 2002/794).

Dehongli

3.-(1) Yn y Gorchymyn hwn -

mae "aderyn" ("*bird*") yn cynnwys dofednod, os na fydd y cyd-destun yn mynnu fel arall;

ystyr "carcas" ("*carcase*") yw carcass dofednod neu unrhyw aderyn ac eithrio dofednod, yn ôl gofynion y cyd-destun, ac mae'n cynnwys rhan o garcas;

ystyr "clefyd dynodedig" ("*designated disease*") yw paramycosofirws 1 mewn colomennod, fflw adar a chlefyd Newcastle;

ystyr "colomen rasio" ("*racine pigeon*") yw unrhyw golomen sy'n cael ei chludo neu y bwriedir ei chludo o'i cholomendy (sef, unrhyw sefydliad sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer cadw neu fridio colomennod rasio) i'w rhyddhau er mwyn iddi allu hedfan yn ddirwystr yn ôl i'w cholomendy neu i unrhyw gyrchnod arall;

ystyr "daliad" ("*holding*") yw safle sy'n cael ei ddefnyddio ar gyfer magu neu gadw dofednod bridio neu ddofednod cynhyrchiol ac sydd ag un rhif daliad plwyf sirol yn cael ei gydnabod gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a'r Ysgrifennydd Gwladol fel yr un sy'n dynodi'r daliad hwnnw;

ystyr "diheintio" ("*disinfect*") yw diheintio â diheintydd a gymeradwywyd o dan Orchymyn Clefydau Anifeiliaid (Diheintyddion a Gymeradwywyd) 1978(a) at ddibenion y Gorchymyn hwn;

ystyr "dofednod" ("*poultry*") yw ffowls domestig, tyrcwn, gwyddau, hwyaid, ieir gini, soffleir, colomennod, adar di-gêl, ffasantod a phetris;

ystyr "Prif Swyddog Milfeddygol" ("*Chief Veterinary Officer*") yw Prif Swyddog Milfeddygol Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig;

ystyr "Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol" ("*Divisional Veterinary Manager*") yw'r arolygydd milfeddygol a benodwyd am y tro gan yr Ysgrifennydd Gwladol i gael gwybodaeth am adar â chlefyd neu adar dan amheuaeth, neu garcasau yn yr ardal y mae'r adar neu'r carcassau hynny wedi'u lleoli ynddi; ac

mae "safle" ("*premises*") yn cynnwys unrhyw dir, adeiladau ac unrhyw le arall.

(2) Rhaid i unrhyw hysbysiad neu drwydded a gyflwynir neu a ddyroddir o dan y Gorchymyn hwn neu o dan Orchymyn datganiadol a wnaed o dan erthygl 9 isod fod yn ysgrifenedig a gallant fod yn gyffredinol neu'n benodol yn ddarostyngedig i amodau neu gellir eu diwygio, eu gohirio neu eu dirymu drwy hysbysiad ysgrifenedig ar unrhyw bryd.

(a) O.S. 1978/32.

Interpretation

3.-(1) In this Order -

"bird" ("*aderyn*") includes poultry, unless the context otherwise requires;

"carcase" ("*carcas*") means the carcase of poultry or of any bird other than poultry, as the context requires, and includes part of a carcase;

"Chief Veterinary Officer" ("*Prif Swyddog Milfeddygol*") means the Chief Veterinary Officer of the Department for Environment, Food and Rural Affairs;

"designated disease" ("*clefyd dynodedig*") means paramyxovirus 1 in pigeons, avian influenza and Newcastle disease;

"disinfect" ("*dihentio*") means disinfect with a disinfectant approved under the Diseases of Animals (Approved Disinfectants) Order 1978(a) for the purposes of this Order;

"Divisional Veterinary Manager" ("*Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol*") means the veterinary inspector appointed for the time being by the Secretary of State to receive information about diseased or suspected birds or carcasses in the area in which such birds or carcasses are located;

"holding" ("*daliad*") means premises used for the rearing or keeping of breeding or productive poultry which have one county parish holding number recognised by the National Assembly for Wales and the Secretary of State as identifying that holding;

"poultry" ("*dofednod*") means domestic fowls, turkeys, geese, ducks, guinea fowls, quails, pigeons, ratites, pheasants and partridges;

"premises" ("*safle*") includes land, buildings and any other place; and

"racing pigeon" ("*colomen rasio*") means any pigeon transported or intended for transport from its pigeon house (any installation used for keeping or breeding racing pigeons) to be released so that it may freely fly back to its pigeon house or to any other destination.

(2) Any notice or licence served or issued under this Order or under a declaratory Order made under article 9 below must be in writing, may be general or specific, may be the subject of conditions and may be amended, suspended or revoked by notice in writing at any time.

(a) S.I. 1978/32.

Y gweithdrefnau hysbysu a'r rhagofalon sydd i'w cymryd os amheuir bod clefyd dynodedig yn bresennol

4.-(1) Rhaid i berson a chanddo yn ei feddiant neu o dan ei ofal unrhyw aderyn neu garcas â chlefyd dynodedig, neu yr amheuir bod arno glefyd o'r fath -

- (a) hysbysu'r Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol ar unwaith, a
- (b) cymryd bob cam rhesymol i sicrhau cydymffurfedd â'r cyfyngiadau a'r gofynion sydd wedi'u nodi yn Rhan I o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn.

(2) Rhaid i berson sy'n archwilio unrhyw aderyn neu garcas neu'n edrych yn fanwl arno neu sy'n dadansoddi unrhyw sampl a gymerwyd o unrhyw aderyn neu garcas, ac sy'n amau bod clefyd dynodedig yn bresennol yn yr aderyn, y carcas neu'r sampl hysbysu'r Rheolwr Milfeddygol Rhanbarthol ar unwaith.

Y cyfyngiadau os amheuir bod clefyd

5.-(1) Os oes gan arolygydd milfeddygol seiliau rhesymol dros amau naill ai -

- (a) bod clefyd dynodedig yn bodoli neu wedi bodoli ar unrhyw safle (p'un a yw hysbysiad wedi'i roi o dan erthygl 4 neu beidio), neu
- (b) bod dofednod ar unrhyw safle wedi bod yn agored i risg clefyd dynodedig,
- (c) rhaid iddo, yn ddarostyngedig i baragraff (3), gyflwyno hysbysiad i feddiannydd y safle neu i geidwad unrhyw adar ar y safle yn ei gwneud yn ofynnol iddo gydymffurfio â'r gofynion sydd wedi'u cynnwys yn Rhan I o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn.

(2) Os oes gan arolygydd milfeddygol seiliau rhesymol dros amau bod adar ar unrhyw safle wedi bod yn agored i risg unrhyw glefyd, caiff gyflwyno hysbysiad i feddiannydd y safle neu i geidwad unrhyw adar ar y safle yn ei gwneud yn ofynnol iddo gydymffurfio â'r gofynion sydd wedi'u cynnwys yn Rhan I o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn.

(3) Yn achos unrhyw hysbysiad a gyflwynir o dan baragraffau (1)(b) neu (2) caiff arolygydd milfeddygol-

- (a) datgymhwyso un neu fwy o'r gofynion sydd wedi'u cynnwys yn Rhan I o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn,
- (b) cyfyngu ar y gofynion sy'n gymwys i ran o'r safle ac i'r adar sydd wedi'u cynnwys yno, ar yr amod bod yr adar wedi'u lletya, eu cadw a'u bwydo yno ar wahân i adar sydd wedi'u cadw mewn rhannau eraill o'r safle ac wedi'u cadw a'u bwydo gan staff gwahanol.

(4) At ddibenion paragraff (1)(a) mae "arolygydd milfeddygol" yn cynnwys arolygydd.

(5) Yn yr erthygl hon, mae bod yn agored i risg

Notification procedures and precautions to be taken where the presence of a designated disease is suspected

4.-(1) A person who has in his or her possession or under his or her charge any bird or carcase having, or suspected of having, a designated disease must -

- (a) immediately inform the Divisional Veterinary Manager, and
- (b) take all reasonable steps to ensure that the restrictions and requirements set out in Part I of Schedule 1 to this Order are complied with.

(2) A person who examines or inspects any bird or carcase or who analyses any sample taken from any bird or carcase, and who suspects the presence of a designated disease in the bird, carcase or sample must immediately inform the Divisional Veterinary Manager.

Restrictions where disease is suspected

5.-(1) If a veterinary inspector has reasonable grounds for suspecting that either -

- (a) a designated disease exists or has existed on any premises (whether or not notification has been made under article 4), or
- (b) that poultry on any premises have been exposed to the risk of a designated disease,
- (c) he or she shall, subject to paragraph (3), serve a notice on the occupier of the premises or on the keeper of any birds on the premises requiring him or her to comply with the requirements contained in Part 1 of Schedule 1 to this Order.

(2) If a veterinary inspector has reasonable grounds for suspecting that birds on any premises have been exposed to the risk of any disease, he or she may serve a notice on the occupier of the premises or on the keeper of any birds on the premises requiring him or her to comply with the requirements contained in Part I of Schedule 1 to this Order.

(3) In the case of any notice served under paragraphs (1)(b) or (2) a veterinary inspector may -

- (a) disapply one or more of the requirements contained in Part 1 of Schedule 1 to this Order,
- (b) limit the requirements that apply to a part of the premises and to the birds contained there, provided that the birds have been housed, kept and fed separately from birds kept in other parts of the premises and kept and fed by separate staff.

(4) For the purposes of paragraph (1)(a) "veterinary inspector" includes an inspector.

(5) In this article, exposure to risk of disease means

clefyd yn cynnwys bod yn agored, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, o ganlyniad i symudiad personau, anifeiliaid neu gerbydau, neu mewn unrhyw ffordd arall.

Ymchwiliad milfeddygol ynglŷn â bodolaeth clefyd

6.-(1) Os yw hysbysiad wedi'i gyflwyno yn unol ag is-baragraff (1)(a) o erthygl 5, rhaid i arolygydd milfeddygol fynd ar y safle sy'n destun yr hysbysiad a gwneud yr ymholiadau, yr archwiliadau a'r profion a chymryd y samplau (gan gynnwys adar byw a charcasau), sy'n angenrheidiol er mwyn canfod a oes clefyd yn bodoli yno neu wedi bodoli yno, ac, yn benodol, i gadarnhau

- (i) pa mor hir y mae'r clefyd wedi bodoli ar y safle,
- (ii) tarddiad posibl y clefyd ar y safle,
- (iii) pa safle allai fod wedi bod yn agored i halogiad â'r clefyd o'r safle sy'n destun yr ymchwiliad, a
- (iv) i ba raddau y mae clefyd wedi'i gario i'r safle sy'n destun yr ymchwiliad neu ohono.

(2) Os yw hysbysiad wedi'i gyflwyno yn unol ag is-baragraff (1)(b) o erthygl 5 neu baragraff (2) o erthygl 5, rhaid i arolygydd milfeddygol

- (a) gwneud unrhyw ymholiadau y mae eu hangen er mwyn darganfod unrhyw seiliau rhesymol dros amau clefyd, ac wrth wneud hynny, caiff gynnal archwiliadau a phroffion a chymryd samplau fel y gwêl yn dda;
- (b) cyfrif y dofednod; a
- (c) monitro eu symudiadau.

(3) Caiff arolygydd milfeddygol farcio, neu beri marcio, at ddibenion adnabod unrhyw aderyn, unrhyw garcas neu unrhyw beth arall y mae unrhyw un o'r pwerau o dan baragraffau (1) a (2) wedi'i arfer mewn perthynas ag ef, neu beri iddynt gael eu marcio felly.

(4) Rhaid i samplau gael eu casglu a phroffion labordy gael eu cynnal o dan yr erthygl hon (mewn perthynas â fflw adar) yn unol ag Atodiad III o Gyfarwyddeb y Cyngor 92/40/EEC ac, (mewn perthynas â chlefyd Newcastle a pharamyxosofirws mewn colomennod), yn unol ag Atodiad III o Gyfarwyddeb y Cyngor 92/66/EEC.

(5) Rhaid i feddiannydd y safle neu geidwad unrhyw adar ar y safle neu unrhyw berson sy'n cael ei gyflogi ganddo roi unrhyw gymorth rhesymol i arolygydd milfeddygol y bydd arno ei angen er mwyn arfer ei bwerau o dan baragraffau (1), (2) a (3) uchod.

exposure, either directly or indirectly, as a result of the movement of persons, animals or vehicles or in any other way.

Veterinary inquiry as to the existence of a disease

6.-(1) Where a notice has been served in accordance with sub-paragraph (1)(a) of article 5, a veterinary inspector shall enter the premises that are subject to the notice and carry out such inquiries, examinations and tests and take such samples (including live birds and carcasses), as are necessary to ascertain whether disease exists or has existed there and, in particular, to establish

- (i) the length of time the disease has existed on the premises,
- (ii) the possible origin of the disease on the premises,
- (iii) which premises may have been exposed to contamination by the disease from the premises under inquiry, and
- (iv) the extent to which a disease has been carried to or from the premises under inquiry.

(2) Where a notice has been served in accordance with sub-paragraph (1)(b) of article 5 or paragraph (2) of article 5, a veterinary inspector shall -

- (a) carry out such inquiries as are necessary in order to detect any reasonable grounds for suspicion of a disease and, in doing so, may conduct examinations, tests and take samples as he or she sees fit;
- (b) count the poultry; and
- (c) monitor their movements.

(3) A veterinary inspector may mark, or cause to be marked, for identification purposes any bird, carcass or other thing in relation to which any of the powers under paragraphs (1) and (2) have been exercised.

(4) Collection of samples and laboratory testing under paragraph (2) shall be carried out (in relation to avian influenza) in accordance with Annex III of Council Directive 92/40/EEC and (in relation to Newcastle disease and paramyxovirus in pigeons), with Annex III of Council Directive 92/66/EEC.

(5) The occupier of the premises or the keeper of any birds on the premises or any person in his or her employment shall provide such reasonable assistance to a veterinary inspector as he or she may require for the exercise of his or her powers under paragraphs (1), (2) and (3) above.

Y mesurau i'w cymryd os cadarnheir bod clefyd dynodedig

7.-(1) Pan fydd presenoldeb clefyd dynodedig ar safle yn cael ei gadarnhau gan y Prif Swyddog Milfeddygol neu gan berson sydd wedi'i awdurdodi ganddo -

- (a) yn achos dofednod, rhaid i arolygydd milfeddygol, a
- (b) yn achos adar caeth eraill neu golomennod rasio, caiff arolygydd milfeddygol

drwy hysbysiad a gyflwynir i feddiannydd y safle neu geidwad unrhyw adar ar y safle, osod gofynion sydd wedi'u cynnwys yn Rhan II o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn yn ychwanegol i'r amodau a osodir yn rhinwedd yr hysbysiadau a gyflwynir o dan erthygl 5.

(2) Caiff arolygydd milfeddygol gyflwyno hysbysiad o'r fath hefyd i feddiannydd safle, neu geidwad adar ar safle, a hwnnw'n safle sydd, oherwydd ei leoliad, ei ddyluniad neu ei gysylltiad â safle (yng Nghymru neu mewn man arall), lle mae presenoldeb clefyd dynodedig wedi'i gadarnhau yno gan y Prif Swyddog Milfeddygol neu gan berson sydd wedi'i awdurdodi ganddo, yn cynnwys dofednod, adar caeth eraill neu golomennod rasio a allai, ym marn yr arolygydd milfeddygol, fod wedi bod yn agored i risg clefyd dynodedig.

Dyletswyddau meddianwyr safleoedd a phersonau y mae safleoedd o dan eu gofal y cyflwynwyd hysbysiadau iddynt

8.-(1) Rhaid i berson y cyflwynwyd hysbysiad iddo o dan y Gorchymyn hwn -

- (a) cymryd pob cam rhesymol i sicrhau cydymffurfedd â'r hysbysiad oni bai ei fod wedi'i awdurdodi i wneud fel arall o dan drwydded a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol; a
- (b) rhoi unrhyw gymorth rhesymol y bydd ar yr arolygydd milfeddygol ei angen er mwyn arfer ei bwerau o dan erthygl 5, 7 ac 8.

(2) Os bydd unrhyw berson yn methu â chydymffurfio ag unrhyw gyfyngiad neu ofyniad sy'n cael ei osod drwy hysbysiad a gyflwynwyd o dan y Gorchymyn hwn, caiff arolygydd neu swyddog arall i'r Ysgrifennydd Gwladol neu Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu arolygydd i awdurdod lleol

- (a) atafaelu neu beri atafaelu unrhyw beth sydd wedi'i symud yn groes i'r hysbysiad a'i gadw mewn unrhyw fan y mae'n barnu ei bod yn briodol nes bod yr hysbysiad yn cael ei dynnu'n ôl; neu
- (b) cymryd unrhyw gamau eraill sy'n angenrheidiol er mwyn sicrhau y cydymffurfir ag unrhyw gyfyngiad neu ofyniad sy'n cael ei osod drwy'r hysbysiad neu sicrhau y gweithredir y cyfyngiad neu'r gofyniad hwnnw.

Measures where a designated disease is confirmed

7.-(1) Upon the presence of a designated disease on premises being confirmed by the Chief Veterinary Officer or by a person authorised by him or her, a veterinary inspector -

- (a) in the case of poultry shall, and
- (b) in the case of other captive birds or racing pigeons, may

by notice served on the occupier of the premises or the keeper of any birds on the premises, impose the requirements contained in Part II of Schedule 1 to this Order in addition to the conditions imposed by virtue of notices issued under article 5.

(2) A veterinary inspector may also serve such a notice on the occupier of premises or keeper of birds on premises which, because of their location, configuration or contact with premises (in Wales or elsewhere) where the presence of a designated disease has been confirmed by the Chief Veterinary Officer or by a person authorised by him or her, contain poultry, other captive birds or racing pigeons which may, in the opinion of the veterinary inspector, have been exposed to the risk of a designated disease.

Duties of occupiers and persons in charge of premises served with notices

8.-(1) A person served with a notice under this Order shall -

- (a) take all reasonable steps to ensure that the notice is complied with unless he or she is authorised to do otherwise by a licence issued by a veterinary inspector; and
- (b) provide such reasonable assistance as the veterinary inspector may require for the purpose of exercising his or her powers under article 5, 6 and 7.

(2) If any person fails to comply with any restriction or requirement imposed by a notice served under this Order, an inspector or other officer of the Secretary of State or the National Assembly for Wales or an inspector of the local authority may

- (a) seize or cause to be seized anything which has been moved in contravention of the notice and detain it at such place as he shall consider appropriate until the notice is withdrawn; or
- (b) take such other action as may be necessary so as to ensure that any restriction or requirement imposed by the notice is complied with or carried out.

(3) Rhaid i unrhyw gamau sy'n cael eu cymryd o dan baragraff (2) fod heb ragfarn i unrhyw achos am dramgwydd sy'n codi yn sgil mynd yn groes i hysbysiad a gyflwynwyd o dan y Gorchymyn hwn.

(4) Bydd person sy'n methu â chydymffurfio â hysbysiad sy'n cael ei gyflwyno o dan y Gorchymyn hwn yn atebol am unrhyw gostau a dynnir o dan baragraff (2) uchod.

Datgan ardal heintiedig

9.-(1) Pan fydd presenoldeb clefyd dynodedig mewn dofednod mewn unrhyw ardal yng Nghymru neu mewn man arall yn cael ei gadarnhau gan y Prif Swyddog Milfeddygol neu gan berson sydd wedi'i awdurdodi ganddo, rhaid i Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol, drwy Orchymyn datganiadol, ddatgan bod y rhan o'r ardal honno sydd yng Nghymru yn ardal heintiedig.

(2) Pan fydd presenoldeb clefyd dynodedig mewn adar caeth ac eithrio dofednod neu mewn colomennod rasio mewn unrhyw ardal yng Nghymru neu mewn man arall yn cael ei gadarnhau gan y Prif Swyddog Milfeddygol neu gan berson sydd wedi'i awdurdodi ganddo a phan gaiff Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol ei fodloni bod presenoldeb y clefyd hwnnw mewn adar o'r fath yn golygu risg difrifol i dofednod, caiff Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol, drwy Orchymyn datganiadol, ddatgan bod y rhan o'r ardal honno sydd yng Nghymru yn ardal heintiedig.

(3) Rhaid i ardal aros yn ardal heintiedig tan unrhyw ddyddiad sydd wedi'i nodi yn y Gorchymyn datganiadol, neu, os nad oes un, nes bod y Gorchymyn datganiadol yn cael ei dynnu'n ôl.

(4) Bernir bod unrhyw safle sy'n rhannol y tu mewn ac yn rhannol y tu allan i ardal heintiedig yn gyfan gwbl y tu mewn i'r ardal honno.

(5) Gall Gorchymyn datganiadol fod yn gymwys i bob aderyn neu i rywogaethau dynodedig.

(6) Rhaid i Orchymyn datganiadol ddarparu ar gyfer rhannu'r ardal heintiedig yn barthau diogelu a pharthau goruchwyllo, a'r parth diogelu wedi'i seilio ar radiws o dri chilometr o leiaf, a'r parth diogelu hwnnw ei hun wedi'i gynnwys mewn parth goruchwyllo wedi'i seilio ar radiws o ddeg cilometr o leiaf, a hynny wedi'i seilio ar ganol y safle lle mae clefyd wedi'i gadarnhau, neu ar unrhyw radiysau llai y bydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol yn eu datgan.

(7) Bydd darpariaethau Atodlen II yn gymwys mewn ardal sydd wedi'i datgan yn ardal heintiedig ac eithrio i'r graddau y maent yn cael eu hamrywio neu eu heithrio drwy'r Gorchymyn datganiadol neu i'r graddau y byddai unrhyw beth a fyddai fel arall yn torri'r Gorchymyn hwn yn cael ei awdurdodi drwy drwydded a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol.

(3) Any action taken under paragraph (2) shall be without prejudice to any proceedings for an offence arising out of contravention of a notice served under this Order.

(4) A person failing to comply with a notice served under this Order shall be liable for any costs incurred under paragraph (2) above.

Declaration of infected area

9.-(1) Upon the presence in any area in Wales or elsewhere of a designated disease in poultry being confirmed by the Chief Veterinary Officer or by a person authorised by him or her, the National Assembly for Wales or the Secretary of State shall, by declaratory Order, declare such of that area as is in Wales to be an infected area.

(2) Upon the presence in any area in Wales or elsewhere of a designated disease in captive birds other than poultry or in racing pigeons being confirmed by the Chief Veterinary Officer or by a person authorised by him or her and upon the National Assembly for Wales or the Secretary of State being satisfied that the presence of that disease in such birds constitutes a serious risk to poultry, the National Assembly for Wales or the Secretary of State may, by declaratory Order, declare such of that area as is in Wales to be an infected area.

(3) An area shall remain an infected area until such date as may be stated in the declaratory Order, or, if none, until the declaratory Order is withdrawn.

(4) Any premises which are partly inside and partly outside an infected area shall be deemed to be wholly inside that area.

(5) A declaratory Order may apply to all birds or to designated species.

(6) A declaratory Order shall provide for the division of the infected area into protection and surveillance zones, the protection zone being based on a minimum radius of three kilometres, itself contained in a surveillance zone based on a minimum radius of ten kilometres, based on the centre of premises where disease has been confirmed, or such lesser radius as the National Assembly for Wales or the Secretary of State may declare.

(7) The provisions of Schedule 2 shall apply in an area declared an infected area except to the extent that they are varied or excepted by the declaratory order or to the extent that anything which would otherwise be a breach of this Order is authorised by a licence issued by a veterinary inspector.

Ardaloedd brechu

10. Pan fydd Gorchymyn yn cael ei wneud o dan erthygl 9(1) uchod, caiff Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol, drwy hysbysiad sy'n cael ei gyhoeddi yn y modd y mae'r naill neu'r llall ohonynt yn credu ei fod yn briodol, ei gwneud yn ofynnol bod unrhyw rywogaethau dofednod yn cael eu brechu yn erbyn clefyd dynodedig yn yr ardal diriogaethol honno ac am y cyfnod y mae'r naill neu'r llall ohonynt yn credu ei fod yn briodol a bydd yn ddyletswydd ar bob perchennog dofednod a phob person y mae dofednod o dan ei ofal yn yr ardal honno gydymffurfio â'r hysbysiad hwnnw.

Colomennod rasio

11.-(1) Rhaid i drefnydd sioe neu ras sy'n cael ei chynnal yn gyfan gwbl neu'n rhannol yng Nghymru sicrhau bod pob colomen rasio sydd wedi'i chofnodi ar gyfer ras neu'r sioe wedi'i brechu yn erbyn paramycsofirws 1 mewn colomennod.

(2) Rhaid i bob person sy'n berchennog ar golomennod rasio neu'n eu cadw gadw cofnod o bob ras neu sioe y mae'n rhoi colomennod ynddynt.

Diheintio

12.-(1) Rhaid i'r person y mae safle o dan ei ofal a hwnnw'n safle lle mae dofednod neu golomennod rasio yn cael neu wedi cael eu datgelu i'w gwerthu neu eu harddangos lanhau a diheintio'n drylwyr y safle hwnnw, ei ffitiadau ac unrhyw gynhwysydd a ddefnyddiwyd ar gyfer datgelu neu arddangos yr adar hynny cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl iddynt gael eu defnyddio a beth bynnag cyn iddynt gael eu defnyddio eto.

(2) Caiff arolygydd, drwy hysbysiad ysgrifenedig a gyflwynir i'r person y mae unrhyw safle neu gerbyd o dan ei ofal y mae neu yr oedd unrhyw adar arno neu ynddo, fynnu bod y person hwnnw y cyflwynwyd yr hysbysiad iddo yn glanhau a diheintio'r safle neu'r cerbyd ac unrhyw ffitiadau neu gynhwysydd yn y modd y mae'n ei fynnu a gwahardd symud adar i'r safle neu'r cerbyd nes bod y gwaith glanhau a diheintio wedi'i gwblhau er boddhad yr arolygydd.

(3) Heb ragfarn i achos sy'n cael ei ddwyn o dan Ddeddf Iechyd Anifeiliaid 1981, os na chydymffurfir â hysbysiad o dan yr erthygl hon, caiff unrhyw berson a awdurdodwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, yr Ysgrifennydd Gwladol neu'r awdurdod lleol fynd ar y safle neu i mewn i'r cerbyd y mae'r hysbysiad yn ymwneud ag ef a gwneud y gwaith glanhau a diheintio sy'n ofynnol a gellir adfer costau'r gwaith hwnnw oddi wrth y person y cyflwynwyd yr hysbysiad iddo.

(4) At ddibenion y Gorchymyn hwn mae "glanhau" yn cynnwys gwaredu bob llaesodr, baw a sylwedd arall mewn modd nad yw'n peri risg o ledaenu clefyd.

Vaccination areas

10. Upon an Order being made under article 9(1) above, the National Assembly for Wales or the Secretary of State may, by notice published in such manner as either of them thinks fit, require the vaccination of any species of poultry against a designated disease in such territorial area and for such period as either of them thinks fit and it shall be the duty of every owner and every person in charge of poultry in that area to comply with that notice.

Racing pigeons

11.-(1) An organiser of a show or race which takes place wholly or partly in Wales shall ensure that all racing pigeons entered for the race or show have been vaccinated against paramyxovirus 1 in pigeons.

(2) Every person who owns or keeps racing pigeons shall keep a record of every race or show for which he or she enters pigeons.

Disinfection

12.-(1) The person in charge of premises on which poultry or racing pigeons are or have been exposed for sale or exhibited shall thoroughly cleanse and disinfect those premises, their fittings and any receptacle used for the exposure or exhibition of such birds as soon as practicable after use and in any event before they are used again.

(2) An inspector may, by notice in writing served on the person in charge of any premises or vehicle on or in which any birds are or have been, require that person on whom the notice is served to cleanse and disinfect the premises or vehicle and any fittings or receptacle in such manner as he or she requires and prohibit the movement into the premises or vehicle of birds until the cleansing and disinfection has been completed to the satisfaction of the inspector.

(3) Without prejudice to the bringing of proceedings under the Animal Health Act 1981, where a notice under this article is not complied with, any person authorised by the National Assembly for Wales, the Secretary of State or the local authority may enter the premises or vehicle to which the notice relates and carry out the work of cleansing and disinfection required and the cost of such work shall be recoverable from the person on whom the notice was served.

(4) For the purposes of this Order "cleansing" includes the disposal of all litter, droppings and other matter in a manner which does not present a risk of the spread of disease.

Cofnodion

13.-(1) Rhaid i bob person sy'n meddu ar unrhyw haid dofednod, sy'n cynnwys o leiaf 250 o adar o unrhyw rywogaeth ar ddaliad unigol neu'n ei gadw, gadw cofnod ynglŷn â dofednod sy'n mynd i mewn i'w safle neu'n ymadael ag ef.

(2) Rhaid i bob person sy'n ymwneud â chludo neu farchnata unrhyw ddofednod neu wyau (gan gynnwys unrhyw gigyddwr neu arwerthwr) gadw cofnod mewn perthynas â phob dofednod ac wyau sy'n cael eu cludo neu eu marchnata ganddo.

(3) Rhaid i'r cofnod y cyfeirir ato ym mharagraffau (1) a (2) uchod gynnwys mewn perthynas â'r dosbarth perthnasol o ddofednod a'u hwyau -

- (a) dyddiad a man eu cael;
- (b) eu rhywogaeth a disgrifiad ohonynt;
- (c) enw a chyfeiriad y person y cafwyd hwy oddi wrtho;
- (ch) dyddiad a modd eu gwaredu;
- (d) man eu cigydd, os dyna oedd dull eu gwaredu; ac
- (dd) enw a chyfeiriad y person y trosglwyddwyd y dofednod neu'r wyau iddo (os yw'n hysbys), os dyna oedd modd eu gwaredu.

(4) Rhaid i berson y mae'n ofynnol iddo gadw cofnod o dan y Gorchymyn hwn ei gadw am o leiaf 12 mis o ddyddiad y cludo neu'r marchnata cofnodedig.

(5) Rhaid i berson sy'n cadw unrhyw gofnod y mae'n ofynnol ei gadw o dan yr erthygl hon ei ddangos ar bob adeg resymol i arolygydd os gofynnir iddo wneud hynny a rhaid iddo ddarparu copïau iddo os gofynnir iddo wneud hynny.

Trwyddedau

14. Rhaid i berson sy'n symud unrhyw beth o dan awdurdod trwydded a ddyroddir o dan y Gorchymyn hwn -

- (a) cadw'r drwydded gydag ef ar bob adeg yn ystod y symudiad trwyddedig;
- (b) os gofynnir iddo wneud hynny gan arolygydd neu swyddog arall i Gynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol neu gan un o arolygwyr yr awdurdod lleol, dangos y drwydded a chaniatáu i gopi neu ddyfyniad ohoni gael ei gymryd, ac
- (c) os gofynnir iddo wneud hynny, rhoi ei enw a'i gyfeiriad.

Pwerau cyffredinol arolygwyr

15. Caiff arolygydd milfeddygol sy'n mynd ar unrhyw safle o dan y Gorchymyn hwn fynd ag unrhyw bersonau ac unrhyw bethau y mae'n barnu eu bod yn angenrheidiol gydag ef at unrhyw ddiben sy'n

Records

13.-(1) Every person who owns or keeps on a holding any flock of poultry consisting of at least 250 birds of any species of poultry shall keep a record in respect of poultry entering or leaving his or her holding.

(2) Every person who is engaged in the transport or marketing of any poultry or eggs (including any slaughterer or auctioneer) shall keep a record in respect of all poultry and eggs transported or marketed by him or her.

(3) The record referred to in paragraphs (1) and (2) above shall include in respect of the relevant class of poultry and their eggs -

- (a) the date and place they were obtained;
- (b) their species and description;
- (c) the name and address of the person from whom they were obtained;
- (d) the date and manner of disposal;
- (e) the place of slaughter, if that was the manner of disposal; and
- (f) the name and address of the person to whom the poultry or eggs were transferred (if known), if that was the manner of disposal.

(4) A person who is required by this Order to keep a record shall retain it for at least twelve months from the date of the recorded transportation or marketing.

(5) A person who keeps any record required under this article shall at all reasonable times produce it on demand to an inspector and shall provide him or her with copies if so required.

Licences

14. A person moving anything under the authority of a licence issued under this Order shall -

- (a) keep the licence with him or her at all times during the licensed movement;
- (b) on demand made by an inspector or other officer of the National Assembly for Wales or Secretary of State or by an inspector of local authority, produce the licence and allow a copy or extract to be taken, and
- (c) on such demand, furnish his or her name and address.

General powers of inspectors

15. A veterinary inspector who enters any premises under this Order may take with him or her for any purpose relating to the execution and enforcement of this Order such persons and such things as he or she

ymwneud â chyflawni a gorfodi'r Gorchymyn hwn.

considers necessary.

Gorfodi

16. Rhaid i ddarpariaethau'r Gorchymyn hwn, ac eithrio lle darperir yn bendant fel arall, gael eu cyflawni a'u gorfodi gan yr awdurdod lleol.

Enforcement

16. The provisions of this Order shall, except where otherwise expressly provided, be executed and enforced by the local authority.

Dirymiadau a diwygiadau

17. Dirymir Gorchymyn Clefydau Dofednod 1994(a) a Gorchymyn Clefydau Dofednod (Diwygio) 1997(b) i'r graddau y maent yn gymwys i Gymru.

Revocations and amendments

17. The Diseases of Poultry Order 1994(a) and the Diseases of Poultry (Amendment) Order 1997(b) are revoked insofar as they apply to Wales.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Signed on behalf of the National Assembly for Wales

4 Ebrill 2003

4th April 2003

Mike German

Dirprwy Brif Weinidog, Y Gweinidog dros Ddatblygu
Gwledig a Chymru Dramor

Deputy First Minister, Minister for Rural
Development and Wales Abroad

9 Ebrill 2003

9th April 2003

E.A. Morley

Is-ysgrifennydd Seneddol,
Adran yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig

Parliamentary Under-Secretary of State
Department for Environment, Food and Rural Affairs

(a) O.S. 1994/3141.

(b) O.S. 1997/150.

(a) S.I. 1994/3141.

(b) S.I. 1997/150.

Y GOFYNION YNGLŶN Â SAFLE LLE
MAE CLEFYD WEDI'I AMAU NEU WEDI'I
GADARNHAU

REQUIREMENTS RELATING TO
PREMISES WHERE A DISEASE IS
SUSPECTED OR CONFIRMED

Rhan 1

PART 1

Safle lle mae clefyd wedi'i amau.**Premises on which a disease is suspected****Cofnod o ddofednod**

1. Rhaid i feddiannydd y safle wneud a chadw cofnod cyfoes o'r dofednod ar y safle sy'n dangos ar gyfer pob categori y nifer o ddofednod sydd wedi marw, y nifer sy'n amlygu arwyddion clinigol o glefyd a'r nifer o ddofednod nad ydynt yn amlygu unrhyw arwyddion. Os gofynnir iddo wneud hynny, rhaid dangos y cofnod i arolygydd milfeddygol.

Record of Poultry

1. The occupier of the premises shall make and maintain an up to date record of the poultry on the premises showing in respect of each category the number of poultry which have died, which show clinical signs of disease and which show no signs. The record shall be produced to a veterinary inspector on demand.

Ynysu dofednod

2. Rhaid i feddiannydd y safle sicrhau bod unrhyw ddofednod neu adar sy'n cael eu cadw mewn caethiwed ar y safle yn cael eu cadw yn y man lle maent yn byw neu mewn rhyw fan arall lle gellir eu hynysu. Rhaid ynysu colomennod yn eu colomendy nes bod y cyfyngiadau wedi'u dileu.

Isolation of poultry

2. The occupier of the premises shall ensure that any poultry or birds kept in captivity on the premises are kept in their living quarters or some other place where they can be isolated. Pigeons shall be isolated in their pigeon house until restrictions have been removed.

Gwahardd symud dofednod i safle neu oddi arno

3. Ni chaiff neb symud unrhyw ddofednod i safle nac oddi arno.

Prohibition on movement of poultry to or from premises

3. No person shall move any poultry to or from the premises.

Gwahardd symudiadau personau, anifelliaid a cherbydau i'r safle neu oddi arno

4. Ni chaiff neb symud i'r safle nac oddi arno ac ni chaiff neb symud unrhyw anifail na cherbyd i'r safle nac oddi arno.

Prohibition on movement of persons, animals and vehicles to or from the premises

4. No person shall move to or from the premises and no person shall move any animal or vehicle to or from the premises.

Gwahardd gwaredu neu daenu pethau sy'n dueddol o drosglwyddo clefydau

5. Ni chaiff neb waredu o'r safle na thaenu ar y safle unrhyw laesodr dofednod a ddefnyddiwyd neu faw dofednod neu unrhyw beth sy'n dueddol o drosglwyddo clefydau.

Prohibition on removal or spreading of things liable to transmit disease

5. No person shall remove from the premises or spread in the premises any used poultry litter or poultry manure or anything liable to transmit disease.

Gwahardd symud wyau

6. Ni chaiff neb symud unrhyw wyau oddi ar safle ac eithrio yn unol â darpariaethau erthygl 4.2(e) o Gyfarwyddeb y Cyngor 92/40/EEC ac Atodiad I iddi neu ddarpariaethau erthygl 4.2(e) o Gyfarwyddeb y

Restriction on removal of eggs

6. No person shall move any eggs from premises except in accordance with the provisions of article 4.2(e) of and Annex I to Council Directive 92/40/EEC or article 4.2(e) of and Annex I to Council Directive

Cyngor 92/66/EEC ac Atodiad I iddi yn ôl fel y digwydd.

Diheintio mewn mynedfeydd ac allanfeydd

7. Rhaid i feddiannydd y safle ddarparu a chynnal dull diheintio priodol ym mynedfeydd ac allanfeydd yr adeiladau sy'n lletya'r dofednod a mynedfeydd ac allanfeydd y safle.

Rhan 2

Safle lle mae clefyd dynodedig wedi'i gadarnhau

Cigydda a dinistrio

8. Rhaid i feddiannydd y safle roi pob cymorth rhesymol i arolygydd milfeddygol er mwyn sicrhau bod dofednod ac unrhyw adar arall a fyynnir gan yr arolygydd milfeddygol ar y safle yn cael eu lladd yno yn ddi-oed a bod eu carcasau a'u hwyau yn cael eu dinistrio mewn modd sy'n cadw'r risg o ledaenu clefyd i'r lleiaf posibl, yn unol â chyfarwyddiadau a roddir gan arolygydd milfeddygol.

Dinistrio neu drin

9. Rhaid i feddiannydd y safle sicrhau bod pob deunydd arall a all fod wedi'i halogi yn cael ei ddinistrio neu ei drin mewn modd sy'n dinistrio'r clefyd, yn unol â'r cyfarwyddiadau a roddir gan arolygydd milfeddygol.

Olrhain

10. Rhaid i feddiannydd y safle roi pob cymorth rhesymol i arolygydd milfeddygol er mwyn sicrhau bod -

- (a) cig yr holl ddofednod a gafodd eu cigydda yn ystod y cyfnod deor tybiedig,
- (b) wyau a ddodwyd yn ystod y cyfnod deor tybiedig,
- (c) y cig a'r wyau sy'n debyg o gael eu halogi fel arall â firws y clefyd,

yn cael eu holrhain a'u dinistrio, ac eithrio nad oes angen dinistrio wyau bwrdd os ydynt wedi'u diheintio o'r blaen.

Diheintio ac ailstocio

11. Rhaid i'r adeiladau sy'n cael eu defnyddio i letya dofednod, y manau o'u cwmpas, y cerbydau sy'n cael eu defnyddio i'w cludo a phob offer sy'n debygol o gael eu halogi, fod yn destun gwaith glanhau a diheintio rhagarweiniol a therfynol, o dan oruchwyliaeth arolygydd, yn unol ag Atodiad II i Gyfarwyddeb y Cyngor 92/40/EEC neu Atodiad II y Gyfarwyddeb y

92/66/EEC as the case may be.

Disinfection at entrances and exits

7. The occupier of the premises shall provide and maintain an appropriate means of disinfection at the entrances and exits of the buildings housing poultry and of the premises.

PART 2

Premises on which a designated disease is confirmed

Slaughter and destruction

8. The occupier of the premises shall give all reasonable assistance to a veterinary inspector so as to ensure that poultry and such other birds as the veterinary inspector may require on the premises are killed there without delay and that carcasses and eggs are destroyed in such a way as will minimise the risk of spreading disease, in accordance with directions given by a veterinary inspector.

Destruction or treatment

9. The occupier of the premises shall ensure that all other material which may be contaminated is destroyed or treated in such a way as to destroy the disease, in accordance with directions given by a veterinary inspector.

Tracing

10. The occupier of the premises shall give all reasonable assistance to a veterinary inspector so as to ensure that -

- (a) meat of all poultry slaughtered during the presumed incubation period,
- (b) eggs laid during the presumed incubation period, and
- (c) meat and eggs which are otherwise likely to be contaminated with the disease virus,

are traced and destroyed, except that table eggs need not be destroyed if they have previously been disinfected.

Disinfection and restocking

11. The buildings used for housing poultry, their surroundings, the vehicles used for transport and all equipment likely to be contaminated shall, under the supervision of an inspector, be subject to preliminary and final cleaning and disinfecting in accordance with Annex II of Council Directive 92/40/EEC or Annex II of Council Directive 92/66/EEC as the case may be

Cyngor 92/66/EEC yn ôl fel y digwydd ac er boddhad arolygydd milfeddygol. Rhaid i feddiannydd y safle beidio ag ailstocio'r safle tan o leiaf 21 diwrnod ar ôl cwblhau'r glanhau a'r diheintio.

and to the satisfaction of a veterinary inspector. The occupier of the premises shall not restock the premises until at least 21 days after completion of the cleaning and disinfection.

ATODLEN 2

SCHEDULE 2

Erthygl 9

Article 9

ARDALOEDD HEINTIEDIG: PARTHAU DIOGELU A GORUCHWYLIO

INFECTED AREAS: PROTECTION AND SURVEILLANCE ZONES

Parthau diogelu

1. Bydd y canlynol yn gymwys yn y parth diogelu a bydd yn parhau i fod yn gymwys am gyfnod o 21 diwrnod o leiaf ar ôl y gwaith rhagarweiniol o lanhau a diheintio'r safle heintiedig sy'n ofynnol o dan baragraff 11 o Atodlen I i'r Gorchymyn hwn ac ar ôl hynny nes bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol yn datgan bod y parth diogelu wedi dod yn rhan o'r parth goruchwylio.

2. Rhaid i feddiannydd y safle sy'n cynnwys dofednod sicrhau -

- (a) bod unrhyw arolygydd y mae arno angen gwybodaeth am bresenoldeb dofednod ar safle o'r fath yn cael yr wybodaeth honno cyn gynted ag y bo'n ymarferol;
- (b) bod unrhyw arolygydd milfeddygol sy'n ymweld â'r daliad i archwilio'r dofednod ac i gymryd samplau yn cael yr holl gymorth a'r wybodaeth sy'n angenrheidiol;
- (c) bod y dofednod yn cael eu cadw yn eu man byw neu mewn unrhyw fan arall lle gellir eu hynysu;
- (ch) bod dull diheintio priodol wrth fynedfeydd ac allanfeydd y safle;
- (e) nad yw'r dofednod a'r wyau sy'n deor yn cael eu symud o'r daliad ac eithrio o dan drwydded a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol -
  - (i) at ddibenion eu cludo i'w cigyddu ar unwaith i ladd-dy dynodedig, neu
  - (ii) yn achos cywion dydd oed neu gywennod sy'n barod i ddodwy, i ddaliad yn y parth goruchwylio lle nad oes unrhyw ddofednod eraill, neu
  - (iii) yn achos wyau sy'n deor i ddeorfa ddynodedig, ar yr amod bod yr wyau a'u deunydd pacio yn cael eu diheintio cyn eu hanfon;
- (f) nad yw llaesodr a ddefnyddiwyd a baw dofednod yn cael eu symud na'u taenu.

Protection Zones

1. The following shall apply within the protection zone and shall continue to apply for a period of at least 21 days after the preliminary cleansing and disinfection of the infected premises required by paragraph 11 of Schedule 1 to this Order and thereafter until the National Assembly for Wales or the Secretary of State declares the protection zone to have become part of the surveillance zone.

2. The occupier of premises containing poultry shall ensure that -

- (a) any inspector who requires information as to the presence of poultry on such premises is supplied with such information as soon as practicable;
- (b) any veterinary inspector who visits the premises to examine the poultry and take samples is given all necessary assistance and information;
- (c) the poultry are kept in their living quarters or such other place where they can be isolated;
- (d) there is an appropriate means of disinfection at the entrance and exits of the premises;
- (e) poultry and hatching eggs are not moved from the premises except under a licence issued by a veterinary inspector -
  - (i) for the purpose of transport for immediate slaughter to a designated slaughterhouse, or
  - (ii) in the case of day old chicks or ready-to-lay pullets, to premises within the surveillance zone on which there are no other poultry, or
  - (iii) in the case of hatching eggs to a designated hatchery, subject to the eggs and their packing being disinfected before dispatch; and
- (f) used litter and poultry manure are not removed or spread.

3. Ni chaiff neb symud unrhyw ddofednod, wyau na charcasau o fewn y parth, ac eithrio bod caniatâd i gludo dofednod heb stopio drwy'r parth ar brif ffordd neu reilffordd.

4. Ni chaiff neb gynnal unrhyw ffair, marchnad, sioe nac unrhyw grynhoad dofednod neu adar eraill.

Y parth goruchwyllo

5. Bydd yn canlynol yn gymwys o fewn y parth goruchwyllo a bydd yn parhau i fod yn gymwys am gyfnod o 30 diwrnod o leiaf ar ôl y gwaith rhagarweiniol o lanhau a diheintio'r safle heintiedig sy'n ofynnol o dan baragraff 11 o Atodlen 1 i'r Gorchymyn hwn ac ar ôl hynny nes bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru neu'r Ysgrifennydd Gwladol yn datgan bod y cyfyngiadau wedi'u codi.

6. Rhaid i feddiannydd y safle sicrhau -

- (a) bod unrhyw arolygydd y mae arno angen gwybodaeth am bresenoldeb dofednod ar y safle hwnnw yn cael yr wybodaeth honno cyn gynted ag y bo'n ymarferol;
- (b) na chaiff dofednod eu symud o'r daliad allan o'r parth ac eithrio o dan drwydded a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol at ddibenion eu cludo'n uniongyrchol i ladd-dy dynodedig y tu allan i'r parth goruchwyllo;
- (c) nad yw wyau sy'n deor yn cael eu symud o'r daliad allan o'r parth ac eithrio o dan drwydded a ddyroddwyd gan arolygydd milfeddygol at ddibenion eu cludo'n uniongyrchol i ddeorfa ddynodedig ac ar yr amod bod yr wyau a'u deunydd pacio yn cael eu diheintio cyn eu hanfon; ac
- (ch) nad yw llaesodr a ddefnyddiwyd a baw dofednod yn cael eu symud o'r parth.

7. Ni chaiff neb symud unrhyw ddofednod na wyau sy'n deor i mewn i'r parth nac o fewn y parth hwnnw ac eithrio bod caniatâd i gludo dofednod heb stopio drwy'r parth ar brif ffordd neu reilffordd.

8. Ni chaiff neb gynnal unrhyw ffair, marchnad, sioe nac unrhyw grynhoad dofednod neu adar eraill.

Glanhau a diheintio cerbydau sy'n cael eu defnyddio i gludo dofednod

9.-(1) Rhaid i berchennog unrhyw gerbyd sy'n cael ei ddefnyddio i gludo dofednod, carcassau dofednod, offal dofednod, plu neu wyau dofednod sy'n tarddu o ardal heintiedig, cyn iddo gael ei ddefnyddio felly, ei lanhau a'i ddiheintio yn effeithiol cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl pob tro y mae'n cael ei ddefnyddio felly a beth bynnag cyn iddo gael ei ddefnyddio felly eto.

3. No person shall move any poultry, eggs or carcasses within the zone, except that poultry may be transported without stopping through the zone on a major highway or railway.

4. No person shall hold any fair, market, show or other gathering of poultry or other birds.

Surveillance Zone

5. The following shall apply within the surveillance zone and shall continue to apply for a period of at least 30 days after the preliminary cleansing and disinfection of the infected premises required by paragraph 11 of Schedule 1 to this Order and thereafter until the National Assembly for Wales or the Secretary of State declares the restrictions to be lifted.

6. The occupier of premises shall ensure that -

- (a) any inspector who requires information as to presence of poultry on those premises is supplied with such information as soon as practicable;
- (b) poultry are not moved from the premises out of the zone except under a licence issued by a veterinary inspector for the purpose of transport direct to a designated slaughterhouse outside the surveillance zone;
- (c) hatching eggs are not moved from the premises out of the zone except under a licence issued by a veterinary inspector for the purpose of transport direct to a designated hatchery and subject to the eggs and their packing being disinfected before dispatch; and
- (d) used litter and poultry manure are not moved out of the zone.

7. No person shall move any poultry or hatching eggs into or within the zone except that poultry may be transported without stopping through the zone on a major highway or railway.

8. No person shall hold any fair, market, show or other gathering of poultry or other birds.

Cleansing and disinfection of vehicles used for the conveyance of poultry

9.-(1) The owner of any vehicle used for the conveyance of poultry, poultry carcasses, poultry offal, poultry feathers or eggs originating in an infected area, before it is so used, as soon as practicable after each time it is so used and in any event before it is so used again, shall effectively clean and disinfect it.

(2) Os bydd unrhyw berson yn methu â chydymffurfio â'r paragraff hwn, caiff swyddog i'r awdurdod lleol, heb ragfarn i unrhyw achos sy'n deillio o fethiant o'r fath, wneud y gwaith glanhau a diheintio neu beri iddo gael ei wneud a bydd y person sy'n methu â gwneud y gweithrediadau yn atebol am unrhyw gostau a dynnir.

(2) If any person fails to comply with this paragraph, an officer of the local authority may, without prejudice to any proceedings arising out of such failure, carry out or cause to be carried out the cleansing and disinfection and the person failing to carry out the operations shall be liable for any costs incurred.

© Hawlfraint y Goron 2003

Argraffwyd a chyhoeddwyd yn y Deyrnas Unedig gan The Stationery Office Limited o dan awdurdod ac arolygiaeth Carol Tullo, Rheolwr Gwasg Ei Mawrhydi ac Argraffydd Deddfau Seneddol y Frenhines.

© Crown copyright 2003

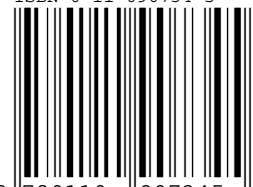
Printed and Published in the UK by the Stationery Office Limited under the authority and superintendence of Carol Tullo, Controller of Her Majesty's Stationery Office and Queen's Printer of Acts of Parliament.

£3.00

W117/04/03

ON

ISBN 0-11-090734-5

9 780110 907345